

Міністерство освіти і науки України
КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»

ФІЛОСОФІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ

III Всеукраїнської
науково-практичної конференції

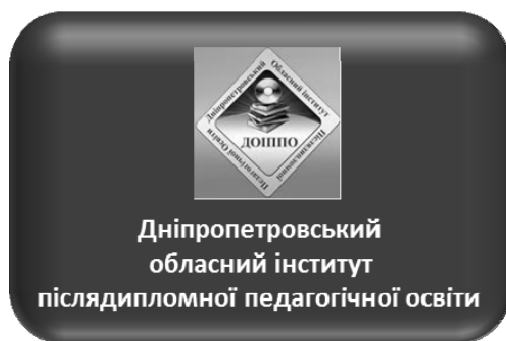
14 грудня 2017 р.

Частина II

Дніпро

2018

Міністерство освіти і науки України
КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти»

ФІЛОСОФІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

МАТЕРІАЛИ
III Всеукраїнської
науково-практичної конференції

14 грудня 2017 р.

Частина II

Дніпро
2018

УДК 303
ББК 63.3
Ф 38

За редакцією:

ВИСОЦЬКА Ольга Євгенівна, д.філос.н., доц., декан факультету відкритої освіти та стажування КВНЗ «Дніпропетровський ОІППО»

Ф 38 **Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку:** Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. 14 грудня 2017 р., м.Дніпро, ДОІППО. Частина II / Наук. ред. О.Є.Висоцька. - Дніпро: СПД «Охотнік», 2018. - 266 с.

У збірник вміщено матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «**Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку**», що присвячена найбільш важливим проблемам взаємодії філософії, та освіти, новим стратегіям реформування вищої освіти та освіти дорослих а також питанням поширення ідей освіти для сталого розвитку у навчальних закладах Дніпропетровської області та в Україні, обміну досвідом щодо шляхів інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес, впровадження громадянської освіти на засадах європейських демократичних цінностей, екологічної та енергоефективної освіти, гендерної освіти, медіаосвіти, здоров'язберігаючих освітніх технологій.

Рекомендовано для науково-педагогічних працівників вищої та післядипломної освіти, керівників середніх загальноосвітніх навчальних закладів, вчителів, докторантів, аспірантів, студентів.

© Колектив авторів, 2018

© ДОІППО, 2018

гічного процесу з метою взаємопорозуміння, розвитку особистісних якостей та спільного вирішення поставлених завдань; проектне навчання, що орієнтує учня на створення певного продукту, а не просто на вивчення навчальної теми або участі в якомусь виховному заході.

Використання сучасних педагогічних технологій у процесі викладання та в позакласній роботі, а саме проектної технології забезпечують реалізацію виховних завдань освіти для сталого розвитку: можливість висловлювати та відстоювати власну точку зору; критично мислити; вчитися працювати у команді, домовлятися та поважати демократичні рішення; бути толерантними та відповідальними, відкритими для навчання та самонавчання; вміти приймати самостійні рішення у власному повсякденному житті. Захист учнівських та учительських проектів, які проходять кожного року у квітні, допомагає формувати особистісні риси, які розвиваються лише в діяльності. Спільна мета, узгоджені методи, засоби діяльності над проектом, спрямовані на досягнення спільного результату з розв'язання певної проблеми, значущої для учасників проекту.

Процес навчання та виховання спрямований на формування вмінь приймати рішення, необхідні для забезпечення довгострокового майбутнього економіки, екології, соціальної справедливості, при цьому умови креативності комплексу навчально-виховних заходів визначаються з урахуванням культурних, соціальних та економічних аспектів життєдіяльності учня, особистісно-орієнтованого підходу, пріоритету гуманно- та екоцентричних цінностей. Отже, інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку забезпечить формування готовності випускника до повноцінного функціонування в соціумі, що потребує конкурентоспроможних фахівців.

Т. Г. Ковальчук, О. Я. Радченко

СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ ПЕДАГОГА ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Постановка проблеми. Помітною тенденцією розвитку сучасної освіти є нові вимоги до особистості педагога, зокрема фахівця дошкільного навчального закладу. Батьки надають перевагу дошкільним закладам з позитивним іміджем. У зв'язку з цим, керівники навчальних закладів відповідально ставляться до вибору педагогічних кадрів, адже від іміджу кожного педагога залежатиме і престиж дошкільного закладу загалом. Професія педагога особлива, бо дитинство – важливий період у формуванні особистості дошкільника. Діти, проводячи у дитячому садку значну частину часу, віддзеркалюють модель поведінки вихователя. Тому виникає необхідність формування професійного іміджу педагога дошкільного навчального закладу.

Аналіз останніх досліджень. Аналіз літератури свідчить про те, що питання іміджу неодноразово було предметом дослідження вітчизняних і зарубіжних учених, зокрема розглядалися такі аспекти: тлумачення поняття «імідж» та способи його створення (О. Панасюк, О. Перелигіна, В. Шепель Г. Почепцов та ін.) питання «педагогічного іміджу» (Н. Гузій, Т. Довга, А. Калюжний та ін.);

особливостям професійної підготовки вихователів дошкільних закладів (Л. Артемова, Г. Беленька, А. Богуш, Н. Гавриш, Л. Загородня, Т. Поніманська та ін.). Спроби опису іміджу дошкільної установи та вихователя ДНЗ ми знаходимо в роботах М. Апраксіної, Л. Загородньої, К. Крутій, Т. Марєєвої, В. Сергєєвої, Р. Шулигіної та ін. Проте системних досліджень, присвячених проблемі професійного іміджу педагога ДНЗ, його структури, способів його формування не здійснено.

Мета статті – з'ясувати сутність педагогічного іміджу педагога дошкільного закладу та обґрунтувати його структурні компоненти.

Основна частина. Насамперед, хочемо звернути увагу, що говорячи про педагога дошкільного навчального закладу, ми в це поняття включаємо не лише вихователів, а й музичних керівників, інструкторів з фізкультури, адже їх вплив на особистість дошкільника незаперечний.

Розгляд професійного іміджу майбутніх фахівців дошкільної освіти як чинника ефективної професійної діяльності зумовлює необхідність більш глибокого аналізу поняття «імідж». У науковій літературі існують різноманітні тлумачення зазначеного поняття:

– це «образ, який наділяє явище характеристиками, що лежать за межами його реальної сутності, за межами тієї якісної визначеності, яка стає відомою в практиці безпосередньої взаємодії людини з цим явищем. За допомогою асоціацій те чи інше явище наділяється практично будь-якими характеристиками» [4, с. 43];

– «штучно сконструйований за певними правилами зі спеціальними цілями образ, який за допомогою асоціацій наділяє об'єкт/суб'єкт (заклади, керівники), додатковими цінностями (соціальними, політичними, естетичними), завдяки яким він сприймається більш економічно» [8, с. 17];

– це своєрідна сукупність особистих якостей людини, що сприяє виникненню взаємин з суспільством. Це не тільки візуальний образ, але й спосіб мислення, дій, учинків, уміння спілкуватися, мистецтво говорити й, особливо, слухати [3, с.141].

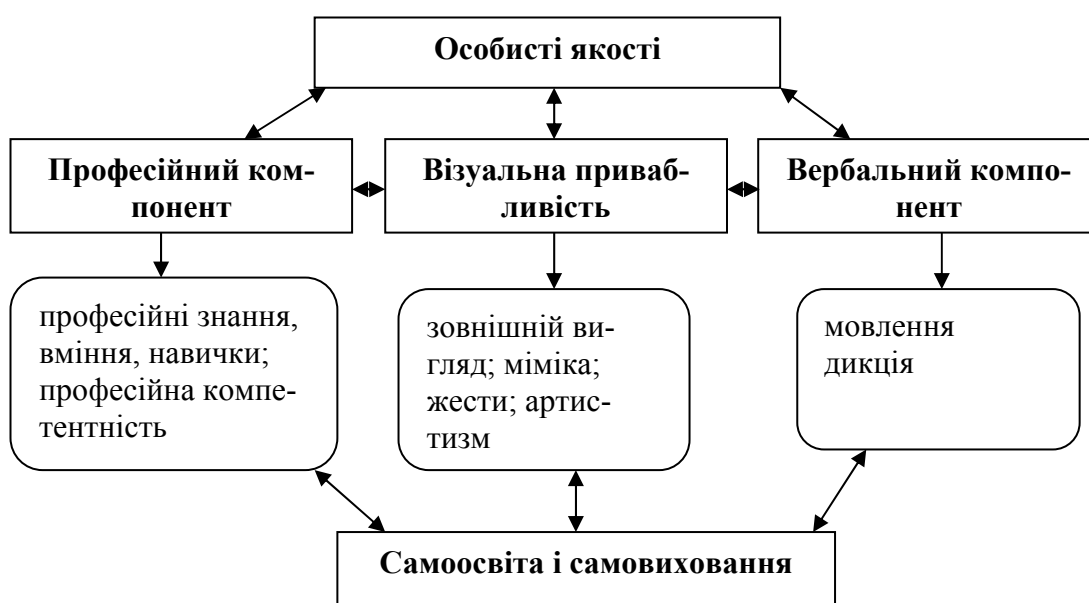
У педагогіці вчені виділяють поняття «педагогічний імідж» – категорія, що характеризує стиль у професійно-педагогічній діяльності, манеру спілкування, уміння вирізняти свій образ серед інших, надавати йому естетичної виразності [2, с.28]. Таким чином, можемо підсумувати, що імідж людини спрямований на формування в оточуючих певного враження про власний статус, професійну діяльність, риси характеру і моральні якості.

Відсутність єдиного тлумачення «іміджу» призводить до того, що дослідники по-різному підходять до визначення його типології, та структури. Наприклад, Л. Попова основними складовими іміджу педагога називає візуальну привабливість; вербальну поведінку; невербальну поведінку; манери, етикет; чарівність [7, с.41]. Структурними компонентами педагогічного іміджу, на думку Л. Мітіної, є зовнішній, процесуальний і внутрішній компоненти [6]. Також одним з основних елементів педагогічного іміджу вважають артистизм, елементи театрального мистецтва [2]. Важливим аспектом у структурі іміджу є педагогі-

чна етика, яка включає в себе професійний педагогічний обов'язок, педагогічну справедливість, професійну честь і гідність, педагогічну совість [3].

Подібні погляди на структуру іміджу професіонала ми знаходимо у Т. Марєєвої, яка виділяє такі компоненти: візуальний (зовнішній вигляд, невербальні засоби комунікації, предметне середовище вихователя), аудіальний (володіння технікою та комунікативними якостями мовлення, ораторським мистецтвом), професійний (компетентність вихователя, якість його праці в цілому, досвід, репутація, вміння самовдосконалюватися) та внутрішній (педагогічна спрямованість, психічне й психологічне, соціальне і духовне здоров'я, особистісно-професійні якості педагога) [5].

Узагальнення наявного матеріалу та власне бачення проблеми дозволило представити структуру педагогічного іміджу педагога ДНЗ наступним чином (див. рис. 1).

Рис. 1. Структура професійного іміджу педагога ДНЗ

Враховуючи положення П. Берда, що «імідж повинен міцно базуватися на внутрішній сутності людини, бути її відображенням» [1, с. 65-67], ми вважаємо, що *особистісні якості* значною мірою визначають *професійний компонент* (професійні знання, вміння, навички; професійну компетентність); *візуальну привабливість* (зовнішній вигляд, міміка, жести артистизм), *вербальний компонент* (мовлення, дикція).

Робота з формування іміджу передбачає складну діяльність, в основі якої лежать безперервне самовдосконалення, тому *самовиховання та самоосвіту* вважаємо важливими складовими іміджу педагога ДНЗ. Зазначимо, що самовдосконалення педагога повинне відбуватися в усіх напрямках і включати роботу над зовнішнім виглядом, мовленням та професійною компетентністю. Лише за цієї умови можна говорити про позитивний педагогічний імідж.

Система роботи з побудови педагогічного іміджу педагога ДНЗ є складним довготривалим процесом, який включає в себе період навчання у навчальному закладі і безпосередню професійну діяльність, яка складається з роботи у педагогічному колективі, співпрацю з батьками дошкільників і навчально – виховну

діяльність з вихованцями. Для формування іміджу педагога необхідно використовувати різні види роботи з батьками, що сприятиме позитивному ставленню батьків до нього. Під час роботи з дітьми використовувати інноваційні методи навчання, виховання, цікаві ігри, тобто розвивати професійний потенціал.

Висновки. Охарактеризовані підходи дали змогу виокремити основні складові компоненти іміджу педагога дошкільного навчального закладу: професійність, візуальна привабливість, вербальний компонент, які розглядаються крізь призму особистісних якостей. При цьому самоосвіта і самовиховання є невід'ємною складовою формування і підтримання позитивного педагогічного іміджу. Відтак визначені основні напрями, за якими варто аналізувати це поняття. Подальших розробок потребує методика формування іміджу педагога дошкільного навчального закладу.

Список використаних джерел

1. Берд П. *Поддай себя! Эффективная тактика улучшения вашего имиджа* / П. Берд; пер. с англ. Т. А. Сиваковой. – М.: Амалфея, 1997. – 208 с. 2. Гузій Н. В. *Педагогічний імідж і професійна культура* / Н. В. Гузій / *Творча особистість вчителя: проблеми теорії і практики: Зб. наук. праць*. – К., 1997. – С. 28-31. 3. Довга Т. Я. *Компетентність особистості в часі як засіб формування професійного іміджу* / Т. Я. Довга // *Витоки педагогічної майстерності. Зб. наук. праць Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка*. – Вип. 7. – Полтава, 2010. – Серія «Педагогічні науки». – С. 141-145. 4. Королько В. Г. *Паблік рілейшнз. Наукові основи, методика, практика: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]*. – 2-е вид. доповн. / В. Г. Королько. – К.: Вид. дім «Скарби», 2001. – 380 с. 5. Марєєва Т. В. *Професійний імідж вихователя дошкільного навчального закладу та його структура* / Т. В. Марєєва. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konferua6/70.pdf> 6. Митина Л. М. *Професійна діяльність педагога і здоров'я педагога* / Л. М. Митина, Г. В. Митин, О. А. Анисимова. – М.: Изд. центр «Академия», 2005. – 368 с. 7. Попова Л. *Імідж сучасного педагога* / Л. Попова // *Відкритий урок: Розробки. Технології. Досвід*. – 2008. – № 3. – С. 41. 8. Почепцов Г. Г. *Типы имиджей* / Г. Г. Почепцов // *ASpR Digest*. – 1996. – № 5. – С. 17.

Т.Б. Кравчук

ІНТЕГРУВАННЯ ЗМІСТУ ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС

Школа випереджаючої освіти для сталого розвитку спрямована на досягнення нової якості освіти на основі формування стрижневих компетенцій особистості, що дозволяють їй успішно інтегруватися в суспільство, бути мобільною та конкурентноспроможною, здатною до самоосвіти протягом усього життя, самореалізації, розкриття творчого потенціалу, визначення свідомого вибору і прийняття відповідальних рішень. Перевагою випереджаючої освіти для сталого розвитку є те, що вона охоплює екологічну, економічну та соціальну проблематику навчання й виховання під кутом зору формування нової системи ціннісних орієнтирів та моделей поведінки учнів, і спрямована на забезпечення

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Альохін Михайло Михайлович, заступник директора з НВР Криворізької ЗШ № 122

Анісімова Тетяна Миколаївна, вчитель початкових класів Колегіуму №11 «ЗНЗ І-ІІІ ст.» м. Новомосковськ

Артюмова Світлана Володимирівна, вихователь КЗ «ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 11 «Дружба» Синельниківської міської ради

Бажан Лариса Володимирівна, заступник директора з НВР Криворізької Центрально-Міської гімназії

Балаклеєць Майя Володимирівна, заступник директора з НВР КЗ «НВК «ЗНЗ - ДНЗ № 13» Кам'янської міської ради

Балала Любов Іванівна, методист відділу освіти Синельниківської міської ради

Баланенко Лариса Петрівна, вчитель фізики Криворізького НВК №35 «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. – багатoproфільний ліцей «Імпульс»

Балихіна Людмила Геннадіївна, вчитель біології, екології, курсу за вибором «Уроки стійкого розвитку» КЗ «Загальноосвітній ліцей м. Покров Дн-ської області»

Біднюк Лілія Михайлівна, вчитель початкових класів КЗ «Загальноосвітній ліцей м. Покров Дн-ської області»

Білак Олена Павлівна, вихователь КЗ «ДНЗ (ясла-садок) № 5 «Вебиченька» Синельниківської міської ради

Білан Олена Григорівна, заступник директора з НВР Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 1.

Богуславська Наталія Миколаївна, вихователь КЗ «ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 11 «Дружба» Синельниківської міської ради

Бойко Анджела Артурівна, вчитель фізики та інформатики КЗ «Жовтоводська СЗШ № 10 з профільними класами»

Бондаренко Валентина Іванівна, вчитель початкових класів Криворізької ЗШ № 15 ім. М. Решетняка

Бондаренко Віра Миколаївна, директор КЗ «СЗШ № 12 з профільними класами» м. Жовті Води

Бондаренко Людмила Ігорівна, вчитель початкових класів КЗ Первомайський НВК «ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ» Синельниківської районної ради Дн-ської обл.

Бородавка Євгенія Павлівна, вчитель початкових класів Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 1

Бублик Вероніка Юріївна, вчитель початкових класів Криворізької ЗШ № 15 ім. М. Решетняка

Бугайова Любов Петрівна, вчитель початкових класів Синельниківська ЗОШ І-ІІІ ст. № 3

Буртняк Світлана Григорівна, вчитель Глухівського НВК «Загальноосвітня школа І-ІІ ст.- ДНЗ» Томаківської районної ради

Буря Світлана Петрівна, заступник директора з НВР Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 1

В'юненко Валентина Володимирівна, заступник директора з ВР Роздорської СЗШ Синельниківської районної ради

Величко Ірина Валеріївна, заступник директора з НВР Синельниківського НВК «ЗОШ І – ІІІ ст. – ДНЗ» Синельниківської міської ради

Величко Тетяна Іванівна, учитель історії КЗ «НВК «ЗНЗ-ДНЗ» № 13 Кам'янської міської ради

Власюк Олена Віталіївна, учитель географії Ліцею міжнародних відносин №51, м. Київ

Власюк Олена Віталіївна, учитель географії Ліцею міжнародних відносин № 51 м. Києва

Вовк Тетяна Степанівна, вчитель англійської мови Апостолівської ЗОШ І-ІІІ ст. № 4

Вознюк Лідія Володимирівна, канд. пед. н., доц., доцент кафедри освітнього менеджменту КВНЗ «ДОІППО»

Волкова Ніна Олексіївна, заступник директора з НМР Апостолівського районного ліцею-інтернату

Ворона Юлія Вікторівна, вчитель англійської мови Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 1

Воронцова Людмила Федорівна, директор КЗ НВК «СЗШ №1 - ДНЗ» Верхньодніпровської районної ради

Воскобойник Ірина Ігорівна, вихователь КЗ «ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 11 «Дружба» Синельниківської міської ради

Галенко Юрій Андрійович, директор Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 1

Гапанюк Марія Григорівна, вчитель початкових класів Колегіуму №11 м. Новомосковська

Глуздова Наталія Миколаївна, вчитель англійської мови КЗ «СЗШ № 9 м. Покров Дн-ської області

Головко Александра Михайлівна, вчитель початкових класів Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 3

Голоденко Тетяна Миколаївна, вихователь-методист ДНЗ №6 «Веселка» м. П'ятихатки П'ятихатського р-ну

Гончар Наталія Миколаївна, директор КЗ «НВК № 37» Кам'янської міської ради

Гребенюк Валентина Олексіївна, директор КЗ «Спеціалізована школа № 115» Дніпровської міської ради

Гречка Наталія Миколаївна, вчитель початкових класів Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 1

Григоренко Людмила Володимирівна, завідувача КЗ «ДНЗ (ясла-садок) № 5 «Вебиченька» Синельниківської міської ради

Даниленко Людмила Олександрівна, завідувач дошкільним підрозділом Синельниківського НВК «ЗОШ І-ІІІ ст. – ДНЗ»

Дегтяр Олена Анатоліївна, вчитель початкових класів КЗ «Широківська ЗОШ І-ІІІ ст.» Криворізької районної ради

Демченко Олена Юріївна, вихователь-методист КЗ «ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 11 «Дружба» Синельниківської міської ради

Дігтяр Олена Олександрівна, заступник директора з НВР КЗ НВК «СЗШ №1 - ДНЗ» Верхньодніпровської районної ради

Довбиш Катерина Олександрівна, вчитель англійської мови Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 1

Довганенко Роман Олександрович, вчитель історії та правознавства КЗ «СЗШ № 50» Дніпровської міської ради

Донченко Вікторія Анатоліївна, вчитель початкових класів Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 4

Дяченко Тетяна Володимирівна, завідувача КЗ «ДНЗ (ясла-садок) № 8 «Лісова казка» Синельниківської міської ради

Ейхвальд Галина Миколаївна, вчитель української мови та літератури КЗ «Загальноосвітній лицей м. Покров Дн-ської обл.»

Євич Марія Миколаївна, завідувача КДНЗ №22 «Усмішка» м. Покров

Єфремова Людмила Сергіївна, директор НВР КЗ «НВК «ЗНЗ - ДНЗ № 13» Кам'янської міської ради

Іващенко Ольга Володимирівна, вчитель української мови та літератури Криворізького НВК № 35 «Імпульс».

Ігнатченко Наталія Василівна, заступник директора з НВР КЗ «Чумаківська ЗОШ І-ІІІ ст.» Томаківської селищної ради

Каламбет Валентина Федорівна, вчителі початкових класів Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 4

Канцера Марина Іванівна, вчитель початкових класів Колегіуму № 11 м. Новомосковськ

Каплієнко Вікторія Олегівна, вчитель географії КЗШ № 59

Карленко Наталія Вікторівна, канд. філос. н., директор КЗ «Криворізька загальноосвітня санаторна школа-інтернат № 8 І-ІІ ст.»

Кісенко Олена Петрівна, вчитель початкових класів Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. №3

Кісель Олена Вікторівна, канд. філос. н., наук. керівник шкільного експерименту, практичний психолог Криворізької ЗШ № 15 ім. М. Решетняка

Клиновська Надія Василівна, заступник директора з НВР Ліцею міжнародних відносин № 51 м. Києва

Ковальчук Ольга Олексіївна, заступник директора з ВР КЗ «НВК №6 «Перспектива» Жовтоводської міської ради»

Ковальчук Тетяна Григорівна, студентка Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Колісник Тетяна Олександрівна, в.о. директора, заступник директора з НВР Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. №124

Корольова Ірина Дмитрівна, вчитель початкових класів Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст.

Кравчук Тетяна Бернадівна, заступник директора Апостолівської ЗОШ І-ІІІ ст. №4

Красновська Олена Василівна, студентка ІV курсу географічного факультету групи Г-41 Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Красько Ірина Ігорівна, вчитель початкових класів Синельниківського НВК «ЗОШ І-ІІІ ст. - ДНЗ»

Кузуб Алла Миколаївна, завідувача КЗ «ДНЗ (центр розвитку дитини) № 88» Криворізької міської ради; **Медведєва Олена Борисівна**, вихователь-методист КЗ «ДНЗ (центр розвитку дитини) № 88» Криворізької міської ради

Кучер Інна Миколаївна, заступник директора з НВР КЗ «Спеціалізована школа № 115» Дніпровської міської ради

Лавриненко Любов Миколаївна, директор Апостолівської ЗОШ І-ІІІ ст. № 4

Ландау Світлана Олександрівна, вчитель початкових класів Харківської ЗШ І-ІІІ ст. № 36

Лапіна Ірина Миколаївна, заступник директора з НВР Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. № 46

Логвінова Тетяна Володимирівна, заступник директора з НВР КЗ НВК № 6 «Перспектива», м.Жовті Води

Лосєва Людмила Борисівна, заступник директора з НВР КЗ «СЗШ № 21» Кам'янської міської ради

Луцик Ольга Олександрівна, вчитель біології та хімії Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. № 88

Макара Любов Миколаївна, заступник директора з НВР Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. № 88

Макаренко Ірина Леонідівна, вчитель Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. № 31

Макаренко Лариса Леонідівна, вихователь-методист КДНЗ №22 «Усмішка» м. Покров

Маценко Наталя Петрівна, практичний психолог Криворізької ЗШ № 15 ім. М. Решетняка

Меншикова Людмила Миколаївна, директор Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 4

Мирошниченко Тетяна Володимирівна, вчитель російської мови та зарубіжної літератури КЗ «Загальноосвітній лицей м. Покров Дн-ської обл.»

Мокренко Євгенія Михайлівна, вчитель біології та хімії Лубенської ЗОШ І-ІІІ ст. № 10 Лубенської міської ради Полтавської обл.

Нагорна Лілія Петрівна, вчитель історії, права Криворізької ЗШ № 15 ім.М.Решетняка

Найденко Юлія Геннадіївна, заступник директора з НВР, вчитель французької мови Павлоградської ЗШ № 11

Нежуріна Олена Юсупівна, вчитель російської мови та зарубіжної літератури Синельниківського НВК «Загальноосвітня школа І – ІІІ ст. – ДНЗ»

Никоненко Марина Сергіївна, вчитель початкових класів Синельниківського НВК «Загальноосвітня школа І – ІІІ ст. – ДНЗ»

Одринська Лариса Леонідівна, вихователь КЗ «ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 11 «Дружба» Синельниківської міської ради

Онищенко Оксана Василівна, вихователь КДНЗ №22 «Усмішка» м. Покров

Очеретько Наталія Анатоліївна, заступник директора з ВР Павлівської СЗШ Васильківського р-ну

Педик Оксана Миколаївна, директор Дебальцівського НВК Васильківського р-ну

Петрушанський Аркадій Михайлович, директор КЗ «СЗШ № 50» Дніпровської міської ради

Петухова Світлана Іванівна, заступник директора з ВР КЗ НВК «СЗШ №1 - ДНЗ» Верхньодніпровської районної ради

Племяник Світлана Миколаївна, вчитель початкових класів КЗ «Широківська ЗОШ І-ІІІ ст.» Криворізької районної ради

Поліщук Наталія Миколаївна, вчитель географії КОЗНЗ «Іларіонівська СЗШ І – ІІІ ст.»

Проскурова Ірина Петрівна, директор Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. № 8

Радченко Ольга Яківна, канд. пед. н., доц., доцент кафедри педагогіки та менеджмент освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Ричкова Лариса Володимирівна, канд. пед.н., доц., директор Харківської ЗШ І-ІІІ ст. № 36

Самбур Алла Миколаївна, вихователь КЗ «ДНЗ № 5» Царичанського р-ну

Самойленко Наталія Григорівна, учитель географії Колегіуму № 11 «ЗНЗ І-ІІІ ст.» м. Новомосковська

Семенович Людмила Олексіївна, методист ДНЗ № 8 Верхньодніпровського р-ну

Сидоренко Світлана Володимирівна, вчитель початкових класів Криворізького НВК № 35 «Імпульс»

Ситник Любов Костянтинівна, вихователь КЗ «ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 11 «Дружба» Синельниківської міської ради

Сікорська Ольга Олександрівна, канд. філол. н., доц., зав. кафедри суспільних наук Одеського національного мед. університету

Скворцова Світлана Анатоліївна, заступник директора з НВР КЗ «СЗШ №35» Кам'янської міської ради

Складановська Марина Григорівна, доцент кафедри філософії та політології Придніпровської державної академії будівництва та архітектури

Сокурченко Оксана Миколаївна, вчитель математики КЗ «Криворізька загальноосвітня санаторна школа-інтернат № 8 І-ІІ ст.» Дніпропетровської обласної ради»

Степанюк Алла Василівна, д-р пед.н., проф., професор кафедри

загальної біології та методики навчання природничих дисциплін Тернопільського нац. педагогічного університету ім. В.Гнатюка

Штешина Людмила Олександрівна, директор Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. №108; **Могір Світлана Григорівна**, заступник директора з НВР Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. №108; **Статівка Оксана Сергіївна**, вчитель фізики Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. №108

Талаласв Костянтин Олександрович, канд. мед. н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи (з питань гуманітарної освіти та виховання) Одеського національного медичного університету

Тарасенко Світлана Петрівна, заступник директора з НВР Лубенської ЗОШ І-ІІІ ст. № 10 Полтавської обл.

Теремецька Олена Ігорівна, директор Лубенської ЗОШ І-ІІІ ст. №10 Лубенської міської ради Полтавської обл.

Теренік Наталія Степанівна, вихователь КЗ «ДНЗ №12» Синельниківської міської ради

Терещенко Наталія Дмитрівна, заступник директора з навчальної роботи КЗ «Криворізька загальноосвітня санаторна школа-інтернат № 8 І-ІІ ст.»

Тимофєєва Тетяна Геннадіївна, вчитель англійської мови КЗ «Загальноосвітній ліцей м. Покров Дн-ської обл.»

Тіткова Алла Миколаївна, вчитель екології КЗ «НВК «ЗНЗ І-ІІ ст.- академічний ліцей № 15» Кам'янської міської ради

Ткачук Наталя Володимирівна, вчитель початкових класів КЗ «Широківська СЗШ №2 - ЗНЗ І-ІІІ ст.» Широківської районної ради

Уварова Олена Олександрівна, канд. іст. н., доц., доцент кафедри суспільних наук Одеського національного мед. університету

Удовенко Наталія Вячеславівна, вчитель англійської мови Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. №3; **Третяк Олена Василівна**, вчитель англійської мови Синельниківської ЗОШ І-ІІІ ст. №3

Ушакова Людмила Григорівна, вихователь-методист КЗ «ДНЗ (ясла-садок) № 5 «Вебиченька» Синельниківської міської ради

Цубіна Ірина Олександрівна, вихователь-методист ДНЗ № 3 «Малятко» м. П'ятихатки

Чаленко Павлина Петрівна, директор КЗ НВК №6 «Перспектива» Жовтоводської міської ради

Чернецька Лілія Миколаївна, заступник директора з НМР, учитель іноземної мови Колегіуму №11 м. Новомосковська

Чернікова Вікторія Вікторівна, вихователь КЗ «ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 11 «Дружба»

Черноусова Інна Володимирівна, вчитель зарубіжної літератури, та художньої культури Апостолівського районного ліцею-інтернату

Чіпак Інна Олександрівна, заступник директора з НВР Криворізької ЗШ І-ІІІ ст. №88

Чубелюк Світлана Вікторівна, вчитель початкових класів КЗ «Широківська ЗОШ І-ІІІ ст.» Криворізької районної ради

Швидка Галина Михайлівна, вчитель фізики та математики КЗ «Широківська СЗШ №1» Широківської районної ради

Шевцова Олена Петрівна, учитель математики Ліцею міжнародних відносин №51 м.Києва

Шевцова Ольга Олексіївна, вчитель української мови та літератури Криворізької ЗШ № 15 ім.М.Решетняка

Шевченко Валентина Григорівна, директор КЗШ № 15 ім.М.Решетняка

Шевченко Валентина Іванівна, завідувача КЗ «ДНЗ №12» Синельниківської міської ради

Шклярук Наталя Андріївна, заступник директора з НВР Дебальцівського НВК Васильківського р-ну

Шпаковська Людмила В'ячеславівна, директор КЗ «Нікопольська СЗШ І-ІІІ ст. №12»

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 7. ІНТЕГРУВАННЯ ЗМІСТУ ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВИТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС. УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	3
<i>Вознюк Л. В.</i> Професійний саморозвиток учителя в умовах суспільства сталого розвитку.....	3
<i>Гончар Н.М.</i> Управлінські аспекти розвитку інноваційного освітнього простору.....	6
<i>Величко Т.І.</i> Випереджаюча освіта для сталого розвитку: інноваційні технології життєтворчих та соціальних проектів на уроках історії та правознавства.....	9
<i>Величко І.В.</i> Методична робота освітнього закладу в аспекті випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	11
<i>Галенко Ю.А., Буря С.П., Білан О.Г.</i> Інноваційне освітнє середовище як умова розвитку професійної компетентності педагогів	14
<i>Глуздова Н.М.</i> Соціалізація школярів на уроках іноземної мови в умовах сталого розвитку.....	16
<i>Євич М.М.</i> Реалізація моделі успішної соціалізації дошкільників в ДНЗ шляхом використання сучасних освітніх стратегій і участі педагогів ДНЗ у всеукраїнському проекті «Освіта для сталого розвитку»	18
<i>Єфремова Л.С., Балаклеєць М.В.</i> Використання соціальних практик для розвитку соціальних вмінь учнів в умовах школи сталого розвитку	21
<i>Іващенко О.В.</i> Використання елементів інтеграції літератури рідного краю та змісту програмового матеріалу з української мови з метою оновлення системи викладання предмета.....	23
<i>Кісєль О.В.</i> Інноваційна діяльність вчителя в умовах сучасної школи ...	25
<i>Карленко Н.В., Терещенко Н.Д.</i> Інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес закладу через упровадження виховних програм, тренінгових курсів та в умовах реалізації моделі здоров'язбережувального освітнього простору	29
<i>Ковальчук Т. Г., Радченко О. Я.</i> Структура професійного іміджу педагога дошкільного навчального закладу.....	31
<i>Кравчук Т.Б.</i> Інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес.....	34
<i>Колісник Т.О.</i> Інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у навчально-виховний процес	37
<i>Красько І.І.</i> Інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у роботі з учнями початкових класів	39
<i>Кузуб А.М., Медведєва О.Б.</i> Інтеграція змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у освітньо-виховний процес закладу дошкільної освіти.....	42
<i>Лавриненко Л.М.</i> Освітні стратегії соціалізації особистості в умовах сучасного навчального закладу	43

<i>Лапіна І.М.</i> Управлінські аспекти розвитку інноваційного освітнього простору.....	47
<i>Макаренко Л.Л.</i> Формування у дітей старшого дошкільного віку ціннісного ставлення до культурно – історичної спадщини засобами музейної педагогіки	50
<i>Найденко Ю.Г.</i> Уроки французької мови в системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	52
<i>Маценко Н.П.</i> Психологічні бар'єри освіти для стійкого розвитку та шляхи їх подолання через впровадження програми спецкурсу «Сталий розвиток для майбутніх поколінь»	54
<i>Меншикова Л.М.</i> Управлінська діяльність керівника навчального закладу в упровадженні інноваційних технологій	56
<i>Нагорна Л.П.</i> Інтегрований урок як одна з форм нестандартного уроку в контексті розвиваючого навчання	59
<i>Онищенко О.В.</i> Формування художньо-естетичного розвитку дітей дошкільного віку засобами образотворчої діяльності в умовах освіти сталого розвитку	62
<i>Проскурова І.П.</i> Управлінські аспекти розвитку педагогічних працівників як умова створення інноваційного освітнього простору	64
<i>Сокурєнко О.М.</i> Наскрізне навчання – технологія формування компетентної особистості.....	67
<i>Удовєнко Н.В., Третяк О.В.</i> Англійська мова для сталого розвитку	69
<i>Ричкова Л.В., Ландау С.О.</i> Формування компетентностей учнів в умовах розв'язання заздалегідь спроектованих дидактичних ситуацій	71
<i>Семенович Л.О.</i> Формування інноваційної особистості дошкільника засобами випереджаючої освіти для сталого розвитку	73
<i>Сидорєнко С.В.</i> Інтегровані уроки – важлива складова в системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	76
<i>Талалаєв К.О., Сікорська О.О., Уварова О.О.</i> Волонтерський рух студентів-медиків у системі випереджаючої освіти.....	79
<i>Шевченко В.Г.</i> Місце інтегрованих уроків у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	80
<i>Шевцова О.О.</i> Особливості впровадження спецкурсу «Теорія і практика есе»	83
<i>Чернецька Л.М.</i> Інтегрування змісту випереджаючої освіти для сталого розвитку у процес викладання англійської мови	86
РОЗДІЛ 8. ЕКОЛОГІЧНА ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНА ОСВІТА В ІНТЕРЕСАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	88
<i>Складановська М.Г.</i> Освіта для сталого розвитку: екокультурний аспект	88
<i>Баланєнко Л.П.</i> Випереджаюча освіта для сталого розвитку на уроках фізики	90
<i>Балихіна Л.Г.</i> Екологічна та енергоефективна освіта в інтересах сталого розвитку.....	92

Біднюк Л.М. Формування ціннісного ставлення молодших школярів до природи в позаурочний час.....	94
Бойко А.А. Формування екологічної компетентності учнів на уроках фізики в умовах випереджаючої освіти для сталого розвитку	97
Бондаренко В.І. Екологічне виховання як важливий компонент освіти сталого розвитку.....	100
Бондаренко Л.І. Екологічне та енергоефективне виховання учнів початкової школи в інтересах сталого розвитку (з досвіду роботи.....	103
Бублик В.Ю. Формування екологічної компетентності на уроках в початкових класах в системі випереджаючої освіти для сталого розвитку	104
Бугайова Л.П. Екологічна та енергоефективна освіта в інтересах сталого розвитку.....	107
Головко О.М. Екологічна та енергоефективна освіта в інтересах сталого розвитку	109
Дегтяр О.А., Чубелюк С.В., Племяник С.М. Формування екологічної свідомості в умовах освіти для сталого розвитку	112
Ігнатченко Н.В. Формування культури раціонального споживання енергії та ресурсів.....	114
Канцера М.І. Екологічне виховання школярів у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	116
Каплієнко В.О. Екологічне виховання учнів на уроках географії	118
Ейхвальд Г.М. Формування екологічної компетентності на уроках української літератури в старшій школі в умовах сталого розвитку методом створення екологічних проєктів	120
Клиновська Н.В., Власюк О.В. Екологічна культура молоді в інтересах сталого розвитку. Досвід роботи в екологічних проєктах Ліцею міжнародних відносин №51 м. Києва як асоційованої школи ЮНЕСКО.....	123
Корольова І.Д. Формування екологічної компетентності молодших школярів уроках математики.....	125
Макара Л.М. Екологічне виховання молодших школярів	128
Красновська О. В., Степанюк А. В. Енергоефективна школа: досвід становлення та перспективи	130
Луцик О.О. Формування екологічної свідомості учнів на «Уроках для сталого розвитку»	132
Мокренко Є.М. Від екологічних знань до екологічного мислення (з досвіду роботи вчителя біології)	134
Нежуріна О.Ю. Формування екологічної компетентності на уроках зарубіжної літератури в інтересах сталого розвитку	136
Никоненко М.С. Ігри як засіб екологічного виховання.....	138
Очеретько Н.А. Екологічна та енергоефективна освіта в інтересах сталого розвитку.....	139
Поліщук Н.М. Екологічна та енергозберігаюча освіта в школі	141
Педик О.М. Система роботи гуртків еколого-натуралістичного напря-	

мку у вимірі сталого розвитку.....	144
Скворцова С.А. Впровадження в освітній процес екологічної та енергоефективної складової сталого розвитку школярів	146
Стешина Л.О., Могір С.Г., Статівка О.С. Дні енергії в навчальному закладі	148
Самойленко Н.Г. «Уроки для сталого розвитку» - крок в екологічно чисте майбутнє.....	151
Тимофєєва Т.Г. Формування соціальної та екологічної компетентностей на уроках англійської мови.....	153
Тіткова А.М. Екологічна освіта як складова випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	156
Ткачук Н.В. Виховання екологічної культури молодших школярів	158
Чіпак І.О. Екологічна освіта як передумова реалізацій ідей сталого розвитку	160
Шклярук Н.А. Моніторинг сформованості екологічної культури учнів засобами випереджаючої освіти для сталого розвитку	162
РОЗДІЛ 9. ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА ТА ЄВРОКЛУБІВСЬКИЙ РУХ В ІНТЕРЕСАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ. ВИХОВНА РОБОТА У СИСТЕМІ ВИПЕРЕДЖАЮЧОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	165
Альохін М.М. Формування громадянської та соціальної компетентностей старшокласників засобами освіти для сталого розвитку	165
Бажан Л.В. Шкільні євроклуби як інструмент формування громадської активності учнів.....	167
Бондаренко В.М. Соціалізація особистості в контексті освітніх реформ	169
Буртняк С.Г. Формування соціальної та громадянської компетентності на уроках української мови та літератури.....	171
Вовк Т.С. Громадянська освіта та євроклубівський рух в інтересах сталого розвитку.....	173
Ворона Ю.В., Довбиш К.О. Виховна робота для сталого розвитку в середній школі.....	175
Воронцова Л.Ф., Дігтяр О.О., Петухова С.І. Пошуково-дослідницький проект як інноваційна технологія формування патріотичних цінностей в умовах активізації громадянського суспільства.....	177
В'юненко В.В. Виховання патріотизму у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку	179
Гапанюк М.Г. Формування ціннісних орієнтирів молодших школярів у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку	181
Гречка Н.М., Бородавка Є.П. Виховна робота у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	184
Довганенко Р.О., Петрушанський А.М. Розвиток соціальної згуртованості в контексті сталого розвитку освіти в Україні	186
Донченко В.А., Каламбет В.Ф. Виховна робота у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	189

Кісенко О.П. Виховна робота у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку як інноваційна форма організації освітнього простору ...	191
Ковальчук О.О. Реалізація принципів сталого розвитку в системі виховної роботи закладу.....	194
Кухар К.І. Виховна робота у системі випереджувальної освіти для сталого розвитку.....	196
Кучер І.М., Гребенюк В.О. Впровадження «наскрізного навчання» в позанавчальний час.....	198
Лосєва Л.Б. Значення євроклубівського руху для формування громадянина демократичного суспільства.....	201
Макаренко І.Л. Виховна робота класного керівника у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	202
Мирошниченко Т.В. Формування особистості нової формації засобами освіти для сталого розвитку.....	205
Тарасенко С.П. Виховна робота у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	207
Чаленко П.П. Виховання дієвого патріотизму умовах школи сприяння сталому розвитку.....	209
Швидка Г.М. Виховна робота у системі випереджаючої освіти для сталого розвитку.....	212
Шпаковська Л.В. Національно-патріотичне виховання в інтересах сталого розвитку.....	214
РОЗДІЛ 10. ПРАКТИКА ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: З ДОСВІДУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ.....	217
Анісімова Т.М. З досвіду роботи вчителів початкових класів, щодо інтегрованого навчання з курсу «Уроки для сталого розвитку»	217
Балала Л.І., Дяченко Т.В. Створення ситуації вибору до дій та моделей поведінки, орієнтованих на сталий стиль життя як необхідна умова для розвитку особистості (Майстер-клас для педагогів)	218
Власюк О.В. Освіта – надійний шлях до сталого розвитку. Метод проектів у дії.....	223
Голоденко Т.М. Ощадливе виховання – з садочка.....	226
Волкова Н.О., Черноусова І.В. Робота над педагогічним проектом як шлях реалізації концептуальних засад сталого розвитку у вихованні (з досвіду діяльності педагогічного колективу Апостолівського районного ліцею-інтернату).....	228
Григоренко Л.В., Ушакова Л.Г., Білак О.П. Дитячий творчий дослідницький проект «Сад добра».....	231
Даниленко Л.О. Використання ситуацій для формування у дітей дошкільного віку моделей поведінки орієнтованих на сталий стиль життя	235
Демченко О.Ю., Одринська Л.Л., Богуславська Н.М., Ситник Л.К., Воскобойник І.І., Артьомова С.В., Чернікова В.В. Формування основи культурного споживання орієнтованого на сталий стиль життя у дітей дошкільного віку.....	237

<i>Логвінова Т.В.</i> Формування освітніх компетентностей в школі сприяння сталому розвитку.....	239
<i>Самбур А.М.</i> Впровадження педагогічних інновацій в реалізації проекту «Освіта для сталого розвитку».....	241
<i>Терецька О.І.</i> Практика освіти для сталого розвитку: з досвіду роботи Лубенської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 10.....	243
<i>Шевченко В.І., Теренік Н.С.</i> Використання педагогіки емпатуерменту для формування патріотичного світогляду у дітей дошкільного віку	245
<i>Цубіна І.О.</i> Сталий розвиток розпочинає «Малятко».....	248
<i>Шевцова О.П.</i> Міжнародний математичний конкурс «Кенгуру» - приклад розвитку математичного мислення	249
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ.....	252

Наукове видання

Науковий редактор
О.Є.Висоцька

Ф 38 **Філософія, теорія та практика випереджаючої освіти для сталого розвитку:** Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. 14 грудня 2017 р., м.Дніпро, ДОШПО. Частина II / Наук. ред. О.Є.Висоцька. - Дніпро: СПД «Охотнік», 2018. - 266 с.

СПД «Охотнік» В.С.
49040, м. Дніпро, Запорізьке шосе, буд.40, к.194.
Код за ДРФО 1708213264
Свідоцтво И № 816689 від 01.01.2011

Здано на складання 16.01.18. Підписано до друку 17.01.18. Формат 60x84/16.
Папір офс. Друк різнографічний. Гарнітура Times. Умовн.друк.арк. 16,17.
Умовн.фарб.-відб. 16,17. Обл.-видавн. арк. 17,83. Наклад 300 прим. Зам. № О_325
